

Departementet
Den 5. februar 2018
MFVM 438

ORIENTERENDE NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2018 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. februar 2018 vedrørende dagsordenspunkt 3 om landbrugssektorens rolle i forhold til revisionen af EU's bioøkonomistrategi

Der er oversendt samlenotat om sagen til Folketingets Europaudvalg den 1. februar 2018 forud for rådsmøde (landbrug og fiskeri) den 19. februar 2018. Sidenhen er der indkommet følgende bemærkninger til dagsordenspunkt 3 om landbrugssektorens rolle i forhold til revisionen af EU's bioøkonomistrategi:

Landbrug & Fødevarer understreger, at landbrugssektorens rolle i forhold til bioøkonomi er meget væsentlig, hvorfor EU's kommende revidering af bioøkonomistrategien er et vigtigt instrument i forhold til at fremme de rette rammevilkår, der kan understøtte omstillingen til en cirkulær bioøkonomi. Landbrug & Fødevarer har af samme grund for nyligt udgivet et katalog med 8 konkrete indsatsområder, der er nødvendige for at fremme cirkulær bioøkonomi i landbrugs- og fødevarersektoren. De 8 indsatsområder indeholder følgende:

1. Mere bæredygtig biomasse, herunder græs og halm
2. Øget recirkulering af næringsstoffer gennem de rette rammevilkår
3. Effektiv udnyttelse og øget genbrug af vandressourcen
4. Ingen affald – fra spild til ressource, gennem kildesortering, krav om genanvendelse af organiske restprodukter mv.
5. Forbud mod madspild
6. "Fra affald til aktiv" gennem kaskadeudnyttelse af biorestprodukter til højværdiprodukter
7. Behov for mere viden, forskning og cirkulær erfaring
8. Regeltilpasning, helhedstænkning og samarbejde i hele værdikæden.

Landbrug & Fødevarer bakker op om de overordnede linjer i forhold til bioøkonomi, herunder at bioøkonomi bidrager til et mere bæredygtigt landbrug, og at der er stort potentiale for nye forretningsområder til gavn for landmænd, samt jobskabelse og vækst i landdistrikter. Landbrug & Fødevarer er desuden enige i, at aktører inden for primærproduktionen ikke er godt integreret i værdikæden for bioøkonomi, men hovedsageligt er leverandører i stedet for producenter. Landbrug og Fødevarer genkender billedet i den danske landbrugsproduktion og arbejder også for rammer, der kan sikre at primærproducenter er involveret højere i værdikæden. Det bør ifølge Landbrug & Fødevarer fremgå, at landbruget ikke alene producerer den primære del af biomassen, der bruges som råmateriale til bioøkonomien, men at det også er nødvendigt, at råvaregrundlaget af denne biomasse øges markant. Det kan eksempelvis ske gennem øget produktion af græs og udnyttelse af halm. Landbrug & Fødevarer peger i den forbindelse på potentialet indikeret i '10 mio. tons-planen', som også har relevans i EU-sammenhæng. Mens Landbrug & Fødevarer fuldt bakker op om, at en bioøkonomistrategi skal sikre mod udvikling af højværdiprodukter (såsom bioplastik, ingredienser og medicin), vil der i fremtiden også være brug for at bruge bioressourcer til 'lavværdi'-formål, som eksempelvis afbrænding af halm til varme- og elproduktion.

Derudover bør det ifølge Landbrug & Fødevarer nævnes, at biogasproduktion spiller en central rolle i den cirkulære bioøkonomi – både i forhold til energiproduktion (el og opgradering til gas) og i forhold til recirkulering af næringsstoffer. Produktion af avancerede biobrændstoffer bør ligeledes nævnes i sammenhæng med bioøkonomistrategien, da det både er en effektiv måde at sikre genanvendelse af organiske ressourcer og kan være med til at opnå klimareduktionsmål i transportsektoren. Samtidig er teknologien anvendelig i udviklingen af højværdiprodukter som bioplast og andre materialer. Landbrug & Fødevarer vil gerne forbeholde muligheden for at vende tilbage med yderligere kommentarer, ligesom man gerne uddyber holdningerne, som blandt andet fremgår af kataloget ”Cirkulær bioøkonomi i den danske fødevareklynge”.

Dansk Industri er helt enig i, at bioøkonomien indebærer et stort potentiale for landbrug, skovbrug og landdistrikter. Formandskabet påpeger som et problem, at landbruget producerer den største del af biomassen til bioøkonomien, men at det - ligesom skovbrugere - ikke er godt integreret i værdikæden for bioøkonomi. At det er leverandør af biomasse i stedet for at være producent af højværdiprodukter, der er resultatet af bioraffinering. Dansk Industri finder ikke, at det er et problem, at ikke hele værditilvæksten foregår i primærproduktionen. På det punkt adskiller bioøkonomien sig ikke fra al mulig anden produktion baseret på bioråvarer. Der er ifølge Dansk Industri stor forskel på at være primærproducent og at drive et industrielt bioraffinaderi, og det er ikke givet, at primærproducenter er de bedste drivere for en bioøkonomisk udvikling. I nogle sektorer, for eksempel papirproduktion, er der en stor grad af integration, mens det i andre sektorer er mere adskilt. Danmark har gode eksempler på, at såvel stærkt integrerede værdikæder som ikke integrerede værdikæder kan være konkurrencedygtige, og således at formel integration af værdikæden ikke er det eneste svar på en konkurrencedygtig udvikling af værdikæden. Dansk Industri beklager, at formandskabet ser ud til at glemme et hovedargument for bioøkonomien, nemlig at den kan skabe mulighed for en udfasning af fossile råstoffer til fordel for fornybare råstoffer og derved skabe en ressourcemæssigt og klimamæssigt mere bæredygtig verden. Dansk Industri finder, at det vil være ærgerligt, hvis ambitionen for bioøkonomien primært bliver social snarere end innovationsorienteret. Dansk Industri frygter, at det vil reducere potentialet for gennem bioøkonomien at skabe en ressourcemæssigt og klimamæssigt mere bæredygtig verden.